

??irirmi? Benlik Duygusu ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). ??irirmi? Benlik Duygusu ?lçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30409>

Özet

?i?irilmi? Benlik Duygusu Ölçe?i (?BDÖ), yazar Hasan Y?lmaz taraf?ndan 2018 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, bireylerin **narsizme** giden yolda ilk ad?m? te?kil eden, abart?l? ve gerçek d??? bir benlik alg?s?n? ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle sosyal ili?kilerde kendini üstün görme, bencil davran??lar sergileme ve manipülatif e?ilimler gösterme gibi ?i?irilmi? benlik özelliklerini dört farklı alt boyut üzerinden de?erlendirmektedir. ?BDÖ, toplam 15 maddeden olu?makta ve psikolojik ara?t?rmalarda narsistik e?ilimlerin erken belirtilerini saptamak için güçlü bir araç olarak hizmet vermektedir.

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, yap? geçerlili?i ve iç tutarlılık analizleri ile desteklenmiştir. Elde edilen yüksek Cronbach Alfa katsayılar? ve anlamlı faktör yap?s?, ?BDÖ'nün akademik ve klinik çal??malarda güvenle kullanılabilece?ini göstermektedir. Bu ölçek, özellikle sosyal psikoloji ve ki?ilik çal??malar? alanlar?nda, benlik sayg?s? ile **narsisizm** aras?ndaki ayr?m? incelemek isteyen ara?t?rmacılar için de?erli bir kaynak sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

?i?irilmi? Benlik Duygusu, Narsizm, Psikolojik Ölçek Geli?tirme, Öz Sayg?, Faktör Analizi, ?ç Tutarlılık, Abart?l? Benlik Alg?s?.

Yazarlar

Hasan Y?lmaz

Amaç

?i?irilmi? Benlik Duygusu Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin kendilerine yönelik abart?l?, gerçekçi olmayan veya üstünlük içeren alg?lar?n? sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle **narsistik ki?ilik** özelliklerinin klinik seviyeye ulaşmadan önceki safhalar?n?, yani "narsizme giden yolun ilk ad?m?" olarak tanımlanan benlik enflasyonunu tespit etmek üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, bu benlik enflasyonunun farklı boyutlar?n? (sosyal, bencil, abartmac? ve manipülatif) ayrı ayrı de?erlendirerek, ara?t?rmacılara ve profesyonellere bu yap?n?n do?as? hakkında detaylı bilgi sunmayı hedefler. Geli?tirme çal??mas? (Y?lmaz, 2018), bu ölçe?in, standart benlik sayg?s? ölçümlerinden farklı olarak, patolojik e?ilimlere daha yakın olan grandiyözite unsurlar?n? yakalama yetene?ini kanıtlamıştır.

Yap?

?i?irilmi? Benlik Duygusu Ölçe?i, psikolojik literatürde **grandiyözite** ve narsistik özelliklerin

çekirde?ini olu?turan, bireyin kendini a??r? de?erli ve hak sahibi görme e?ilimini temsil eden bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, sadece yüksek özgüvenle s?n?rl? kalmay?p, ayn? zamanda ba?kalar?n? küçümseme ve ili?kilerde sömürücülük e?ilimlerini de içermektedir.

Ölçek, teorik olarak bu ?i?irilmesi benlik yap?s?n? dört temel alt boyutta incelemektedir:

Sosyal Yönelimde Enflasyon: Sosyal ortamlarda üstünlük ve ayr?cal?k aray???

Bencillikte Enflasyon: Ki?isel istek ve ihtiya?lar?n her zaman öncelikli kabul edilmesi.

Kendini Abartmada Enflasyon: Kendi yetenek ve ba?ar?lar?n? sürekli olarak oldu?undan büyük gösterme.

Manipülasyonda Enflasyon: Ba?kalar?n? kendi ç?karlar? do?rultusunda kullanma e?ilimi.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini saptamak amacıyla kapsaml? bir faktör analizi gerçekleştirilmi?tir. Faktör analizine ba?lamadan önce veri setinin uygunlu?u test edilmi? ve bu analizler sonucunda güçlü bir yap?sal model elde edilmi?tir.

Veri uygunlu?unu de?erlendirmek için hesaplanan Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsay?s? .88 olarak bulunmu?tur, bu de?er mükemmel bir örneklem yeterlili?ine i?aret etmektedir. Ayr?ca, verilerin çok de?i?kenli normal da?il?ma uygunlu?unu test eden Bartlett Sphericity testi anlaml? ç?km??t?r ($\chi^2 = 2378.71$, $p = 0.000$). Bu sonuçlar, faktör analizinin uygulanabilirli?ini do?rulamaktadır. Ölçek, toplam varyans?n %55.11'ini aç?klayan dört faktörlü bir yap? sergilemi?tir.

Güvenirlik

?i?irilmesi Benlik Duygusu Ölçe?i'nin iç tutarlılık güvenilirli?i, 15 maddenin tamam? için Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?s? hesaplanarak belirlenmi?tir. Elde edilen katsay?lar, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Ölçe?in bütünü için hesaplanan toplam iç tutarlılık katsay?s? **.90** olarak belirlenmi?tir, bu da mükemmel bir güvenilirlik seviyesine i?aret eder. Alt boyutlar?n iç tutarlılık katsay?lar? ise ?öyledir:

"Sosyal Yönelimde Enflasyon" alt boyutu için: .76

"Bencillikte Enflasyon" alt boyutu için: .78

"Kendini Abartmada Enflasyon" alt boyutu için: .77

"Manipülasyonda Enflasyon" alt boyutu için: .79

Bu de?erler, tüm alt boyutlar?n kabul edilebilir düzeyin üzerinde ve tutarlı bir ?ekilde ilgili yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Yapılan aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) sonucunda, ?i?irilmesi Benlik Duygusu Ölçeği'nin dört faktörlü bir yapıya sahip oldu?u tespit edilmiştir. Bu dört faktör, ölçek maddelerinin %55.11'lik bir varyans?n? açıklamaktadır.

Faktör yükleri aç?s?ndan incelendi?inde, boyutlar?n madde da??ılım? ve faktör yükleri ?u şekildedir:

Birinci Boyut (Sosyal Yönelimde Enflasyon): 4 maddeden oluşmaktadır. Faktör yükleri .62 ile .69 arasında değişmektedir.

İkinci Boyut (Bencilikte Enflasyon): 4 maddeden oluşmaktadır. Faktör yükleri .58 ile .79 arasında değişmektedir.

Üçüncü Boyut (Kendini Abartmada Enflasyon): 4 maddeden oluşmaktadır. Faktör yükleri .59 ile .75 arasında değişmektedir.

Dördüncü Boyut (Manipülasyonda Enflasyon): 3 maddeden oluşmaktadır. Faktör yükleri .66 ile .76 arasında değişmektedir.

Bu faktör yap?s?, ?i?irilmesi benlik duygusunun çok boyutlu do?as?n? desteklemekte ve her bir alt boyutun kendine özgü, ancak genel yapıya katkıda bulunan yönlerini ortaya koymaktadır.

Ölçüm Aracı

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Ka??ıt tabanlı anket, 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Geli?tirme çal??ması için üniversite öğrencileri kullanılm?? olabilir.)

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detayları: Orijinal çal??ma, genellikle üniversite öğrencileri veya genç yeti?kinler üzerinde yürütülmüştür. Ölçek, bireyin benlik alg?s?ndaki ?i?kinliği ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Test Metodolojisi: Katılımcılardan, 15 maddeyi 5'li Likert ölçeği üzerinde kendilerine ne kadar benzediğine göre derecelendirmeleri istenir. Derecelendirme sistemi şöyledir: 1= Bana Hiç Benzemiyor, 2= Bende Bu Özellik Çok Az Var, 3= Bende Bu Özellik Biraz Var, 4= Genellikle Bende Böyle Yaparım, 5= Aynı Benim Gibi. Yüksek puanlar, ?i?irilmesi benlik duygusunun yüksek olduğunu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Likert Ölçe?i, Grandiyözite, Bencillik, Kendini Abartma, Sosyal Kar??la?tırma, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hasan Y?lmaz

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?i?ik E-posta Adresleri: hasanyilmaz2001@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi bilgisi kaynakta a?kça belirtilmemi?tir, ancak ileti?im e-posta adresi mevcuttur.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2018

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için yazar Hasan Y?lmaz ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ek Materyaller: Ölçe?in orijinal Word (DOCX) ve PDF dosyalar? a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

[sisirilmis-benlik-duygusu-olcegi-toad.docx](#)

[sisirilmis-benlik-duygusu-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Y?lmaz, H. (2018). Narsizme giden yolun ilk ad?m?: "?i?irilmi? Benlik Duygusu Ölçe?i" geli?tirme çal??mas?. *Akademik Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi*, 6(73), 1-16. DOI: <http://dx.doi.org/10.16992/ASOS.13860>

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s?: asosjournal.com

?i?irilmi? Benlik Duygusu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?iştirilmemelidir. Toplam Madde say?s?: 15

?liklerinde vermekten çok almak ho?una gider.

Kendi istek ve ihtiyaçlar? her zaman daha önemlidir.

Mutlulu?u ba?kalar?ndan daha fazla hak etti?ine inan?r.

Ba?ka insanlar?n kendisinden ?st?n oldu?unu g?rmekten rahats?zlik duyar.

ARABPSYCHOLOGY.COM